

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA**

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O SUDOVIMA
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2015.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA

I USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima sadržana je u odredbama članka 2. stavak 4. podstavak 1. i članka 119. stavak 3. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o sudovima (Narodne novine, br. 28/2013 i 33/2015) uređuje ustrojstvo, djelokrug i stvarnu nadležnost sudova, poslove sudske uprave i ovlasti predsjednika suda, poslove ravnatelja sudske uprave, zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, nadzor nad obavljanjem poslova sudske uprave i pravosudna inspekcija, prava i dužnosti sudaca, poslove tajnika suda, ovlasti sudskih savjetnika, osiguranje osoba, imovine i objekata sudova, imenovanje sudaca porotnika, uvjete i postupak imenovanja stalnih sudskih tumača, stalnih sudskih vještaka i stalnih sudskih procjenitelja te sredstva za rad sudova.

Ovim se Zakonom propisuje i ovlast ministra pravosuđa da u slučaju prestanka obnašanja dužnosti predsjednika suda te za sudove u osnivanju imenuje suca ovlaštenog za obavljanje poslova sudske uprave do imenovanja predsjednika suda, a najdulje na vrijeme od jedne godine. S obzirom da se ove odredbe primjenjuju i u slučaju preustroja sudova, koji je pojam propisan Zakonom o Državnom sudbenom vijeću (Narodne novine, br. 116/2010, 57/2011, 130/2011, 13/2013 i 28/2013) te čija je izmjena predložena u Konačnom prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću, nužno je i odredbe Zakona o sudovima dopuniti na odgovarajući način.

Zakonom o sudovima također je u odnosu na sudske službenike i namještenike propisan način određivanja broja sudskih službenika i namještenika i način popunjavanja radnih mjesta u sudu te mogućnost premještanja sudskih službenika po potrebi službe na rad u drugi sud, kao i ovlast ministra pravosuđa da donese propise o potrebnom stupnju obrazovanja sudskih službenika i namještenika, obavljanju vježbeničke prakse, uvjetima za polaganje državnog stručnog ispita, programu i načinu polaganja tog ispita te druga pitanja s tim u svezi.

Pravilnikom o sudskim službenicima i namještenicima (Narodne novine, br. 55/2001 i 156/04) propisani su nazivi radnih mjesta u sudovima te posebni uvjeti za raspored na pojedino radno mjesto u odnosu na stručnu spremu, struku i radni staž u struci, dok se u odnosu na stručno osposobljavanje vježbenika, polaganje državnog stručnog ispita te stručno usavršavanje sudskih službenika sukladno članku 11. ovog Pravilnika primjenjuju odredbe članaka 7. do 62. Pravilnika o sudskim službenicima i namještenicima (Narodne novine, br. 63/1997 i 140/1999).

Prema odredbama Pravilnika iz 1997. državni stručni ispit sudski službenici polažu pred Državnom ispitnom komisijom sa sjedištem pri Ministarstvu pravosuđa, kojem se podnose i prijave za polaganje ispita i koje donosi rješenja o ispunjavanju uvjeta za polaganje ovog ispita. Ministarstvo pravosuđa obavlja upravne poslove za Državnu ispitnu komisiju, čije članove i tajnika imenuje ministar pravosuđa. Državni stručni ispit za sudske službenike sastoji se od općeg i posebnog dijela, a njihov je program također propisan Pravilnikom. Ministarstvo pravosuđa izdaje potvrde i svjedodžbe o položenom državnom stručnom ispitu te vodi knjigu o polaganju državnih stručnih ispita sudskih službenika i službenika u drugim pravosudnim tijelima.

Ustrojavanje posebne Državne ispitne komisije i provođenje državnih stručnih ispita za sudske službenike pri Ministarstvu pravosuđa nametnulo se kao posebno rješenje zbog specifičnosti potrebnih znanja, vještina i osposobljenosti državnih službenika u pravosudnim tijelima te načina njihove provjere.

S obzirom da su, unatoč navedenim posebnostima, sudski službenici statusno izjednačeni sa svim drugim državnim službenicima, u odnosu na koje je pitanje polaganja državnog stručnog ispita regulirano odredbama Zakona o državnim službenicima (Narodne novine, br. 92/2005, 142/2006, 77/2007, 107/2007, 27/2008, 34/2011, 49/2011, 150/2011, 34/2012, 49/2012, 37/2013, 38/2013 i 01/2015) i Uredbe o postupku, načinu polaganja i Programu državnog stručnog ispita (Narodne novine, br. 61/ 2006, 145/2012 i 11/2015), nužno je s istima uskladiti odredbe članka 108. Zakona o sudovima.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Provedba predloženog Zakona ne iziskuje osiguranje dodatnih sredstava u Državnom proračunu Republike Hrvatske jer troškove provedbe državnog stručnog ispita snose tijela koja službenike upućuju na polaganje ispita odnosno sami kandidati, stoga se ukupni izdaci za provedbu ovih ispita predloženim rješenjem neće mijenjati. Usklađivanje pojma preustroja suda iz Zakona o Državnom sudbenom vijeću i davanja ovlasti za privremeno obavljanje poslova sudske uprave koje je propisano u Zakonu o sudovima također neće zahtijevati osiguranje dodatnih sredstava za provedbu.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

S obzirom da je u Konačnom prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću predložena proširena definicija pojma preustroja suda, a s tim u svezi i prestanak dužnosti predsjednika suda u preustroju, nužno je istodobno i u Zakonu o sudovima na odgovarajući način urediti davanje ovlasti za privremeno obavljanje poslova sudske uprave do imenovanja predsjednika novoosnovanog suda. Vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona stoga je usklađeno s vremenom stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću.

Također, polazeći od činjenice da odredbe članka 108. Zakona o sudovima uređuju pitanja u svezi sa službeničkim odnosima na koja se primjenjuju propisi koji se općenito odnose na državne službenike te pitanja posebnih propisa za čije se donošenje posebno ovlašćuje ministar pravosuđa, nužno ih je u što kraćem roku uskladiti s odgovarajućim odredbama Zakona o državnim službenicima te Uredbe o postupku, načinu polaganja i Programu državnog stručnog ispita.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUDOVIMA, S OBRAZLOŽENJEM

Članak 1.

U Zakonu o sudovima (Narodne novine, broj 28/2013 i 33/2015) u članku 34. stavku 2. iza riječi: „spajanja“ dodaje se zarez i riječi: „pripajanja ili razdvajanja“, a riječi: „spojenog suda“ zamjenjuju se riječima: „suda nastalog spajanjem, pripajanjem odnosno razdvajanjem“.

Članak 2.

U članku 108. stavku 2. iza riječi: „u sudu“ dodaju se riječi: „obavljanje vježbeničke prakse, postupak i način te program polaganja državnog stručnog ispita,“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Ministar pravosuđa pravilnikom će propisati potreban stupanj obrazovanja sudskih službenika i namještenika “.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 3.

Postupci polaganja državnog stručnog ispita za sudske službenike provodit će se sukladno odredbama članka 19. do 56. Pravilnika o sudskim službenicima i namještenicima (Narodne novine, br. 63/1997, 140/1999, 55/2001, 156/04) do stupanja na snagu posebnog propisa o postupku, načinu polaganja i programu državnog stručnog ispita kojom će se propisati program polaganja državnog stručnog ispita za sudske službenike.

Postupci polaganja državnog stručnog ispita za sudske službenike koji budu započeti, a ne budu dovršeni do stupanja na snagu posebnog propisa iz stavka 1. ovog članka dovršit će se prema odredbama Pravilnika iz stavka 1. ovog članka.

Položeni ili priznati ispiti za sudske službenike na temelju propisa koji su se primjenjivali prije stupanja na snagu ovog Zakona te ispiti položeni sukladno stavku 1. i 2. ovog članka smatraju se položenim ili priznatim ispitima prema propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Članak 4.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. rujna 2015. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Članak 1.

Ovim člankom propisuje se ovlast ministra pravosuđa da u slučaju kada predsjedniku suda prestane dužnost radi spajanja, pripajanja ili razdvajanja suda ovlasti suca kojeg od tih sudova ili suca višeg suda da, za vrijeme koje ne može biti dulje od jedne godine, obavlja poslove sudske uprave dok ne bude imenovan predsjednik suda nastalog nakon preustroja.

Članak 2.

Ovim se člankom odredba, koja za određena službenička pitanja upućuje na primjenu propisa koji se primjenjuju na državne službenike i namještenike, dopunjuje navođenjem obavljanja vježbeničke prakse te postupka, načina i programa polaganja državnog stručnog ispita, a ministru pravosuđa daje se ovlast pravilnikom urediti potreban stupanj obrazovanja sudskih službenika i namještenika.

Članak 3.

Ovim se člankom uređuje polaganje državnog stručnog ispita za sudske službenike do stupanja na snagu posebnog propisa o postupku, načinu polaganja i programu državnog stručnog ispita za sudske službenike, i to na način da se ispiti provode po postupku, načinu i programu članaka 19. do 56. Pravilnika o sudskim službenicima i namještenicima (Narodne novine, br. 63/1997, 140/1999, 55/2001, 156/04), kao i da se položeni ili priznati ispiti za sudske službenike na temelju propisa koji su se primjenjivali prije stupanja na snagu ovog Zakona te ispiti položeni sukladno stavku 1. i 2. ovog članka smatraju položenim ili priznatim ispitima prema propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Članak 4.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovog Zakona. S obzirom da je Zakon o sudovima potrebno uskladiti s Konačnim prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom sudbenom vijeću čije je stupanje na snagu predloženo 1. rujna 2015., propisano je i da ovaj Zakon stupa na snagu 1. rujna 2015.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA
KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU**

Članak 34.

- (1) Ako predsjednik suda prestane obnašati svoju dužnost, ministar pravosuđa, uz prethodno mišljenje predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ovlastit će suca suda iste vrste i istog stupnja ili suca višeg suda da, za vrijeme koje ne može biti dulje od jedne godine, obavlja poslove sudske uprave, dok predsjednik suda ne bude imenovan.
- (2) Kada predsjednici sudova prestanu obnašati svoju dužnost radi spajanja sudova, ministar pravosuđa ovlastit će suca jednog od tih sudova ili suca višeg suda da za vrijeme, koje ne može biti dulje od jedne godine, obavlja poslove sudske uprave dok ne bude imenovan predsjednik spojenog suda.
- (3) U sudovima u osnivanju ministar pravosuđa ovlastit će suca suda istog ili višeg stupnja da za vrijeme najduže do početka rada suda obavlja poslove sudske uprave.

Članak 108.

- (1) Broj sudskih službenika i namještenika za obavljanje stručnih, uredskih i tehničkih poslova određuje ministar pravosuđa.
- (2) Zapošljavanje državnih službenika i namještenika u sudu, plaće i ostala prava, obveze i odgovornosti iz rada te odgovornost za povrede službene dužnosti uređuju se propisima o državnim službenicima i namještenicima i općim propisima o radu.
- (3) Radna mjesta u sudovima mogu se popunjavati samo uz odobrenje Ministarstva pravosuđa.
- (4) Kod prijama sudskih službenika i namještenika u sudove mora se voditi računa o zastupljenosti službenika i namještenika pripadnika nacionalnih manjina.
- (5) Propise o potrebnom stupnju obrazovanja sudskih službenika i namještenika, obavljanju vježbeničke prakse, uvjetima za polaganje državnog stručnog ispita, programu i načinu polaganja tog ispita te druga pitanja s tim u svezi donosi ministar pravosuđa.
- (6) Sudski službenici mogu rješenjem ministra pravosuđa prema potrebi službe biti premješteni na rad u drugi sud.

